

מחקר: אחד מכל שני ילדים בישראל חווה התעללות פיזית או נפשית

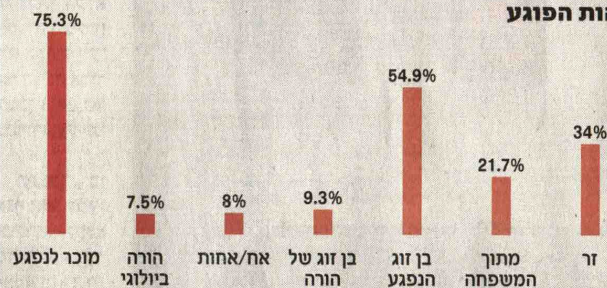
במחקר המקיף והראשון מסוגו בארץ, נבחנו גם גורמים המעכבים דיווח. יו"ר המועצה לשלום הילד: "נדרש מהלך חירום"

ירדן סקופ

מחקר ראשון מסוגו ובהיקפו בישראל שבדק יותר מ-10,000 בני נוער מגלה כי קרוב למחצית מהם דיווחו שעברו פגיעה רגשית, פיזית או מינית. את המחקר ערכו מחודש ספטמבר 2011 ועד לחודש ספטמבר 2013 חוקרים מהמרכז לחקר החברה באוניברסיטת חיפה, בראשות פרופ' צבי איזיקוף, ביץ' ופרופ' רחל לביוזל, בשיתוף משרד החינוך וביוזמתה ובמימונה של חברת "טראיינה" בראשות גיל מנדלויס. הנתונים על התעללות בילדים בישראל עד כה היו

פגיעה בבני נוער

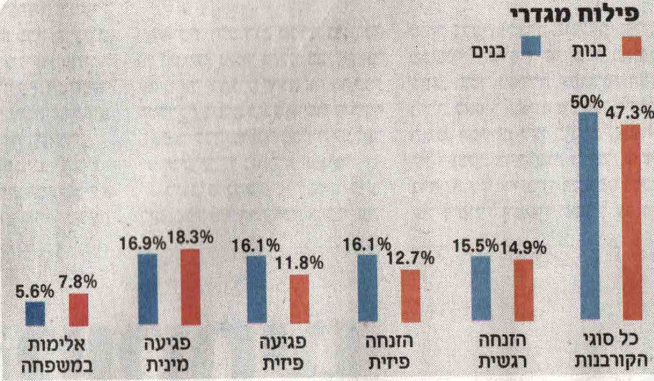
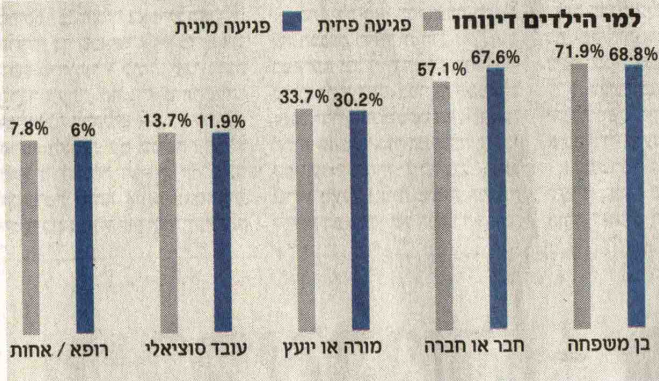
זהות הפוגע

היקף הפגיעה

יהודים ערבים

מבוססים על מקרים מדווחים בל-
 בד לרשויות ועל מידע שהתקבל
 מהרשויות עצמן. במחקר הנוכחי
 נאספו עדויות ראשוניות של בני
 נוער, בגילי 12 (כיתה ו'), 14 (כיתה
 ח') ו-16 (כיתה י') יהודים וערבים.
 בסך הכל נכללו במדגם 8,239 בני
 נוער יהודים ו-2,274 ערבים.
 לפי ממצאי המחקר, כמעט מח-
 צית מהילדים (48.5%) דיווחו שהם
 חוו סוג אחד או יותר של פגיעה.
 28% דיווחו על פגיעה רגשית, 18%
 על פגיעה מינית, 15% על הזנחה
 רגשית, 14% על הזנחה פיזית, 14%
 אחרים על פגיעה פיזית וכ-9% על
 חשיפה לאלימות במשפחה. כמו כן,
 יותר משני שלישים מהילדים העי-
 רבים (67.7%) דיווחו שחוו סוג אחד
 או יותר של פגיעה. משמעות הדבר
 היא כי שניים מכל שלושה ילדים
 ערבים נפגעים מאלימות כלשהי.
 פרופ' רחל לב-ויל
 מאוניברסיטת חיפה הסבירה כי
 המחקר בחן לא רק את היקף
 התופעה של אלימות נגד ילדים
 חשיפתם לפגיעה, אלא גם את
 גורמים המעוררים והמעכבים
 בדיווח לאחרים. הממצאים מחייבים
 חנינה מחודשת של כל הידוע לנו
 על התופעה וכן של פעילות אנשי
 מקצוע אל מול הילדים.
 לדבריה, "כמי שעוסקים בנושא

פיוזית הפגיעה אירעה יותר מפעם
 אחת. 75.3% מהילדים שנפגעו מי-
 נית ציינו כי נפגעו על ידי מישור
 המוכר להם מחוץ למשפחה (שכן או
 מכר מבית הספר) וכ-34% דיווחו כי
 הם נפגעו על ידי זה.
 68.2% מהילדים שנפגעו מינית
 חשפו את הפגיעה בהם בפני גורם
 כלשהו, ו-63.5% מהילדים שנפגעו
 פיוזית חשפו את הפגיעה בהם בפני
 גורם כלשהו. אחוז גבוה מהילדים
 שחשפו את דבר הפגיעה בהם ציינו
 שדיווחו על הפגיעה לבן משפחה
 או לחבר. לעומת זאת, אחוז הילדים
 שציינו כי דיווחו על הפגיעה לגורם
 מקצועי היה נמוך באופן משמעותי.

ה-14 ולעומת 58% מבני ה-16.
 כמעט מחצית מהילדים שנפג-
 עו מינית (46.5%) נפגעו בתוך המ-
 שפחה, מתוכם: ב-22% מהמקרים
 הפוגע הוא מתוך המשפחה, ב-7.5%
 מהמקרים הפוגע הוא הורה ביולוגי,
 ב-9% מהמקרים הפוגע הוא בן זוג
 של ההורה וב-8% מהמקרים הפו-
 גע הוא את או אחות. ברוב המקרים
 (78.5%) שבהם ילדים נפגעו פיוזית
 הפוגע היה בן משפחה (הורה, סבא,
 דוד ועוד). 65% מהילדים שנפגעו
 פיוזית נפגעו על ידי גבר, ו-26.3%
 על ידי אשה, 8.7% נפגעו גם על ידי
 גבר וגם על ידי אשה. ברוב המק-
 רים (70.9%) שבהם ילדים נפגעו

שויות לבין מספר הילדים המעידים
 באופן ישיר כי נפגעו מהתעללות
 ופגיעה. כך, בשנת 2012, דווחו
 לעובדים סוציאליים 48,992 מקרי
 חשד להתעללות והזנחה של יל-
 דים – אלה היו 1.9% מכלל הילדים
 בישראל. מבין כלל הילדים שנפ-
 געו מינית, כמחצית (46.5%) ציינו
 שנפגעו מינית יותר מפעם אחת,
 וכשני שלישים מהילדים (66.2%)
 ציינו כי נפגעו מינית יותר מפעם
 אחת בשנה האחרונה. ברוב המקרים

שנים רבות, לצערנו, לא הופתענו
 מהיקף התופעה, אלא ממוכנות
 הילדים לענות על השאלות בפתי-
 חות כה רבה. דבר שהוכיח שפנייה
 ישירה לילדים היא הדרך הטובה
 והיעילה ביותר.
 יו"ר המועצה לשלום הילד יצ-
 חק קרמן היה חבר בוועדת ההיגוי
 של המחקר. לדבריו, "זה בלתי
 נתפש ומחייב מהלך חידוש רבי
 מערכתי כדי להתחיל לחשוב איך
 מגיעים לילדים שמתענים בסתר
 מבלי שאנחנו יודעים עליהם דבר".
 מתוצאות המחקר מתגלה כי
 ישנו פער עצום בין מספר הילדים
 נפגעי התעללות המדווחים לר-

הנתונים על התעללות בילדים היו מבוססים עד כה על דיווחים שהתקבלו ברשויות